

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Po zmagi sankcionistov v Ženevi:

Italija bo izstopila iz DN

Italijanska delegacija je včeraj zapustila Ženevo in se najbrže ne bo več vrnila — Sankcije ostanejo do nadaljnjega v veljavi, 15. junija pa bo sklepal svet Društva narodov o nadaljnjih ukrepih

Ženeva, 13. maja. r. Svet DN je na včerajšnji popoldanski seji sprejel sklep, po katerem bodo sankcije proti Italiji ostale še nadalje v veljavi. Rešitve ugotavlja dalje, da mora svet DN, ki je imel preiskati italijansko abesinski spor, vztrajati v vseh sklepih, ki so bili glede tega sprejeti po 3. oktobru lanskega leta. Svet DN je dalje naziranj, da je treba za končno odločitev nekoliko počakati, da bodo mogle članice DN proučiti položaj, ki je nastal po dalekosežnih novih korakih italijanske vlade. Dalje določa ta sklep, da se bo svet DN z zadevo zopet bavil dne 5. junija, naziranj pa je, da ne bi bilo umestno spreminjati ukrepov, ki so bili skupno sprejeti na zasedanjih sveta DN. Italijanska delegacija je po nalogi Mussolinija v znak protesta proti te-

mu sklepu zapustila Ženevo in odpotovala v Rim.

Rim, 13. maja. r. Odhod italijanske delegacije iz Ženeve je napravil v turkajšnih diplomatskih krogih silen vtis. Razlaganje tega koraka je zelo različno, toda v splošnem se zatrijuje, da ga ni bilo mogoče več preprečiti sprčo stališča, ki ga je dosledno zavzemalo DN v abesinskem vprašanju. Precej je razširjena domneva, da bo današnji gesti italijanske delegacije že v kratkem sledil dokončni izstop Italije iz DN.

Tisk je glede tega zelo rezerviran in prinaša iz Ženeve suha poročila brez vsakih komentarjev. Celotno iz poročil italijanskih novinarjev v Ženevi se ne da sklepati ničesar, ker se vsi omejujejo na strogo uradno poročanje.

Francozi obtožujejo Angleže

Eden je s svojo nepopustljivostjo zakrivil odhod Italije iz Ženeve

Pariz, 13. maja. z. Francoski listi danes obširno komentirajo odhod italijanske delegacije iz Ženeve in smatrajo, da je to uvod v definitivni izstop Italije iz Društva narodov. Listi so v svojih napovedih glede bodoče usode DN in sploh razvoja dogodkov v Evropi zelo pesimistični. Po večini dolže Angleže, da je s svojim zadržanjem in s svojo nepopustljivostjo izzvala novo hudo krizo DN. »Matine« piše, da je Anglija pokazala slabo voljo v svetu DN: namesto da bi se postavila na stran Italije in

s tem napravila konec abesinskemu problemu, ki postaja sedaj problem DN. Namesto tega pa Eden trdovratno brani juridično stališče neguša in zagovarja nadaljevanje in poostreitev sankcij. To postopanje angleškega zunanjega ministra je glavni vzrok, da so Italijani zapustili Ženevo. »Petit Journal« dvomi, da bi se Italija sploh še vrnila v Ženevo in je prepričan, da je v par dneh pričakovati uradno izjavo italijanske vlade, da Italija izstopa iz DN.

London grozi Rimu

Silno ogorčenje zaradi obtožb Italije proti Angliji — Listi zahtevajo energičen odgovor

London, 13. maja. z. Londonski listi se podrobno bavijo s položajem v Ženevi in pri tem ostro napadajo Italijo, ki hoče ne samo Abesinijo, marveč vse svet spraviti na kolena. Silno ogorčenje v angleški javnosti je izzvala najnovejša nota italijanske vlade, ki jo je baron Aloisi tik pred svojim odhodom iz Ženeve izročil tajništvu Društva narodov. V tej noti Italija naravnost obtožuje Anglijo, da je dobavljala Abesincem dum-dum naboj, da je s tem kršila mednarodne pogodbe, ki zabranjujejo uporabo takih nabojev. Italijanska vlada zahteva, da Društvo narodov uvede proti Angliji preiskavo in izjava proti njej primerne ukrepe. Angleški listi pišejo v zvezi s tem, da ni prvič, ko se Italija poslužuje takih sredstev da bi zakrila svojo blamažo. Angleški ministri so doslej po večini molče šli preko takih manevrov, ker se niso hoteli

Nemčija bo pomagala Italiji pri izkoriščanju Abesinije

Italiji je sedaj nujno potrebna finančna podpora inozemstva

Rim, 13. maja. AA. Zdi se, da bo nemška industrija živahno sodelovala pri eksploataciji bogastev v Abesiniji. Italijanska industrijska korporacija je v ta namen stalni zvezi z nemško industrijo, posebno zaradi tega, ker so zaradi sankcij prekinjene vse zveze med italijansko industrijo in industrijo Anglije, Francije in Čehoslovaške. S kompenzacijskimi pogodbami je omogočena zelo živahna gospodarska delavnost

V Abesiniji je zmagal denar

Vehib paša o vzrokih abesinskega poraza in italijanske zmage

Aden, 13. maja. r. Vehib-paša je izjavil zastopniku Reutersja, da Abesinija ni podlegla bombam, niti plinu, niti drugemu modernemu orožju, temveč, da je doživela katastrofo zaradi notranje revolucije. Večino voditeljev je omanila italijanska propaganda in italijanski denar in to sta bila tudi glavna vzroka, da je neguš zapustil svojo državo. Vehib-paša bo jutri potoval v Jeruzalem.

Adis Abeba, 13. maja. r. Abesinska na-

rodna banka, ki je bila osnovana z angleškim kapitalom, je danes po naročilu maršala Badoghia ustavila svoje poslovanje in zaprla svoje prostore. Banka mora likvidirati kot uradna abesinska banka. Mesto nje bo osnovana nova etiopska banka kot podružnica italijanske Narodne banke. Dosedanja abesinska banka bo pretvorjena v zaseben denarni zavod s francoskim kapitalom.

Adis Abeba, 13. maja. z. V proslavo italijanske zmage je bila včeraj pred podkra-

ljem maršalom Badoghliom velika vojaška parada, pri kateri je sodelovalo nad 30.000 mož italijanskih okupacijskih čet. Pri tej priliki so prirejali kralju, podkralju in Mussoliniju velikanske ovacije. Parado si je ogledovalo tudi okrog 50.000 domačinov, ki pa so se ponašali zelo rezervirano in niso kazali nikakega posebnega navdušenja.

Nova španska vlada

Madrid, 13. maja. z. Po prevzemu predsedniških dolžnosti po novo izvoljenem predsedniku republike Azani je včeraj začasna vlada podala ostavko. Novo vlado je davi ob 2.45 sestavil dosedanj notranji minister Quiroga. Ob 3 zjutraj je predsednik republike Azana podpisal dekret o imenovanju nove vlade. Ministrski predsednik in vojni minister je Quiroga, zunanji minister »Arcia, notranji pa Moles. Nova vlada se v svoji politični sestavi ne razlikuje v ničemer od dosedanje vlade.

Preosnova bolgarske vlade

Sofija, 13. maja. AA. V političnih krogih trde, da bo najbrž že tekom tega tedna prišlo do rekonstrukcije vlade Kjosivanova. Pravijo, da je Aleksander Cankov že pristal na to, da v novo vlado stopijo tudi pristajalci njegove skupine. Prav tako bi na merodajnih mestih radi videli v novi vladi tudi zastopnike zemljoradniške skupine ki se zbira okrog Kiceva.

Poljski socialisti proti komunistom

Varsava, 13. maja. AA. Poljska socialistična stranka je sprejela sklep, da je nemogoče kakršnokoli sodelovanje s komunistično stranko in to niti na kulturnem in političnem polju in tudi ne v taktičnem pogledu.

Političen atentat na Kubi

Havana, 13. maja. r. Šef kubanske mornarice je postal danes na stahovit način žrtev zarote. Otvarjal je poštni zavoj, ki je eksplodiral in mu raztrgal glavo. Zdi se, da gre za atentat nasprotnikov vlade.

Kompenzacijski dogovor med Avstrijo in Nemčijo

Dunaj, 13. maja. AA. Avstrijske železnice so sklenile kompenzacijski dogovor z nemškimi železnicami. Nemčija bo dobavljala avstrijskim železnicam 250.000 ton sarskega premoga, Avstrija pa bo dajala v zameno les in kmetijske proizvode posebno mleko in surovo maslo.

Priprave za sprejem maršala d'Espereya

Beograd, 13. maja. p. Beograjska občina se pripravlja na svečan sprejem francoskega maršala in jugoslovenskega vojvode Francheta d'Espereya, ki bo prispel v Beograd 14. t. m. popoldne. V Beogradu bo ostal štiri dni. Dne 15. maja bodo na hotelu »Nejmar« odkrili spominsko ploščo, ki predstavlja vojvodo Francheta d'Espereya.

Seja vodstva profsorskega združenja

Beograd, 13. maja. p. Včeraj se je v Beogradu vršila plenarna seja glavne uprave Jugoslovenskega profsorskega društva, ki so se je udeležili tudi delegati posameznih sekcij. Obravnavali so aktualna stanovska vprašanja. Ob zaključku seje, ki se jutri nadaljuje bo sprejeta resolucija, ki bo predložena prosvetnemu ministru.

Nov učni red meščanskih šol

Beograd, 13. maja. AA. Prosvetni minister je izdal učni načrt za meščanske šole, ki bo uveljavljen z začetkom šolskega leta 1936/37 za 1. 2. in 3. razred in z letom 1937/38 za četrti razred meščanskih šol.

Imenovanje na meščanskih šolah

Beograd, 13. maja. AA. Imenovani so za redne učitelje na II. meščanski šoli v Ljubljani Viktor Rom, na moški meščanski šoli v Mariboru Fran Haberman, na meščanski šoli v Novem mestu Alojzija Rus, v Slov. Bistrici Josip Rupnik, v Sostanju Marija Straus, v Št. Vidu Marija Bandel, vsi diplomirani slušatelji nižjega tečaja višje pedagoške šole.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Vedno večji razkol med Heimwehrom in avstrijskimi klerikalci

Kancelar Schuschnigg sistematično izpodriva heimwehrovce in utrjuje položaj klerikalcev

Dunaj, 13. maja. z. Dunajské kroge najbolj zanimajo, kakšne posledice bodo imele nedeljski dogodki. Dejstvo je, da vrhovno vodstvo Heimwehra odklanja vso odgovornost zanje. Sedaj se postavlja vprašanje, kakšno vlogo je pri tem igral knez Starhemberg. Knez Starhemberg je snoči podal na seji vlade izjavo, da v tej zadevi nima nobenih zvez z bivšim podkancelarjem majjem Feyem. Zato prepušča Feyu vso odgovornost za dogodke, ki so se odigrali v nedeljo. V tej izjavi je knez Starhemberg tudi rekel, da bo kaznoval vse tiste člane, ki so sodelovali pri nedeljskih neredih. Fey je proti tej izjavi vložil protest pri kancelarju Schuschniggu.

V zvezi z nedeljskimi dogodki se v klerikalnih krogih zatrijuje, da bo državni kancelar dr. Schuschnigg imenoval voditelja

krščansko-socialnega delavstva Stauda za državnega podtajnika. Heimwehrovski krogi se temu odločno protivijo, ker vidijo v tem nov napad na vpliv Heimwehra v vladi. Schuschnigg pa je v ta namen dobrodošla tudi afera »Feniksa«. Zatrjuje se, da je Schuschnigg sklenil, izmenjati mnogo visokih uradnikov po večini pristaje Heimwehra. Pri tem se sklicuje na afero »Feniksa« kot drugi glavni razlog za navaja nedeljske dogodke, ko se je pokazala nepopolnost Heimwehra, ki je opljuval krščansko-socialno delavstvo. Zvezi kancelar dr. Schuschnigg je sklenil, da bo takoj izdal odločne odredbe in bo zahteval, da se pri vseh patriotskih organizacijah uvede močna disciplina. Tudi od Starhemberga zahteva da mora odstraniti več svojih vodilnih

Anglija ščiti Žide v Palestini

Angleški vrhovni komisar je odklonil zahteve Arabcev — Položaj se je zato skrajno poostril

Jeruzalem, 13. maja. AA. Kljub vlogi, ki jo je predložil vrhovnemu komisarju arabski odbor, je visoki komisar za Palestino sklenil, da bo potrdil delovni načrt, ki ga je izdelal židovski odbor. Visoki komisar je izjavil, da bo dovolil nadaljnje naseljevanje židov v Palestini. Zdi se, da se bo sedaj proti židovski pokret razširil še na kraje izven Palestine. Arabski odbor v Palestini je poslal večje število delegatov v Egipt, Sirijo in Maroko, da bi tam vr-

šili propagando za arabsko stvar proti židom.

Visoki komisar v Palestini je snoči objavil proglas, v katerem poziva Arabce, da ohranijo red in mir in da ne krivice strogo kaznuje. Po poročilu »Daily Telegraph« iz Jeruzalema so ojačenja, ki so bila poslana iz Egipta v Palestino napravila velik vtis na voditelje arabskih upornikov. Toda voditelji uporov nimajo več v rokah močice. Pred hišo župana v Haifi je eksplodirala bomba, ki pa ni napravila velike škode. Vrhovni odbor arabske zveze odide danes v Haifo, dasi mu je vrhovni komisar to odsvetoval.

Sestava bodoče francoske vlade

Radikali zahtevajo, da tudi komunisti nosijo soodgovornost

Pariz, 13. maja. g. Po dosedanjih pogajanjih levičarskih strank bo nova francoska vlada najbrže sestavljena takole: ministrski predsednik in zunanji minister Leon Blum; pravosodje Delbos; vojna Daladier; zrakoplovstvo Pierre Cot; mornarica Sarraut; notranje Salengro; poljedelstvo Monnet; finance Auriol; prosveta Spinasse. Vsi imenovani so ali socialisti ali radikalni socialisti.

Zanimiva pa je zahteva radikalnih socialistov da morajo tudi komunisti vstopiti

v levičarsko vlado in prevzeti soodgovornost, da na ta način ne bi mogli uganjati demagogije. Radikali zahtevajo, da morajo biti v vladi zastopane vse stranke ljudske fronte, ki morajo v enakih meri nositi odgovornost za politiko bodoče vlade.

Poncet se je naveličal

Pariz, 13. maja. o. Širijo se govoriče, da bo francoski poslanik v Berlinu Francois Poncet v kratkem podal ostavko na svoj položaj.

Francoski bojvnik

za sporazum med narodi

Nasilje, krivica in nezaupanje med narodi so vzrok največjih nesreč

Pariz, 13. maja. AA. Včeraj se je vršil v Parizu kongres bivših bojvnikov. Na kongresu je govoril bivši minister Rivollet, ki je poslal v uvodu najprej pozdrave bivšim nemškim bojvnikom. Vsi navzoči so ta pozdrav sprejeli z odobravanjem. Pozdrav Rivolleta ima obliko svečanega apela za mir med narodi in pravi ob koncu:

Mi bojvnik s fronte imamo dolžnost, da v imenu svojih mrtvih tovarišev izjavimo, da so bile sila, krivica in nezaupanje vzrok največjih nesreč med narodi. Mi moramo neprestano zahtevati, da se naj narodi med seboj spoštujejo in sporazumejo, prav tako pa moramo podpirati dobro voljo, da se pravilno urede zahteve vseh

narodov. Tako bo prišlo do sporazuma med Nemčijo in Francijo. Tak sporazum bo zaščitil obema narodoma mirno bodočnost. Mi francoski bojvnik smo pripravljeni, da izvajamo to veliko delo in da prinesemo mir Evropi. V ta namen vam nudimo svoj roko.

Pariz, 13. maja. z. Svobodni sindikati, ki so komunistično usmerjeni, so odklonili vsako neposredno sodelovanje v vladi. Prišli pa so na to, da se osnuje posebna gospodarska komisija, preko katere bi dajali vladi nasvete in izvajali svoj vpliv na vlado, ki jo bodo tudi sicer v parlamentu podpirali.

Pred italijansko aneksijo Albanije?

Zanimive informacije ženevskih krogov o bodočih načrtih Italije

Pariz, 13. maja. g. »L'Ouvreur« piše, da je v Ženevi zbudila precejšnjo pozornost vest o sestanku pri Mussoliniju, ki so se ga udeležili poslaniki Japonske, Nemčije, Avstrije, Madžarske in Albanije v spremstvu vojaških atašeev teh držav. V Ženevi so zelo pesimistični in pričakujejo v

kratkem več ali manj prikrito aneksijo Albanije po Italiji, kakor tudi nekatere akcije proti angleškim pozicijam, kakor n. pr. utrditve posameznih otokov v Rdečem morju in ustanovitve močne italijanske kolonialne armade.

Pomorski kabel med Francijo in Jugoslavijo

Hercegovci, 13. maja. o. Danes je prišla v Boko Kotorsko francoska ladja »Ampere« s francoskimi in našimi pomorskimi strokovnjaki, ki bodo pri Igau pregledali teren za napeljavo pomorskega kabla iz Marseilla v Boko Kotorsko. V Igau bodo v kratkem pričeli graditi tudi večje poslopje za telefonsko centralo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Amsterdam 2976.31 — 2991.31, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 746.32 — 751.39, Curih 1424.22 — 1431.29, London 218.77 — 220.82, New York 4368.92 — 4305.20, Pariz 290.21 — 291.65, Praga 182.90 — 184.01, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.14 — 9.24.

DANES PREMIERA!
Predstave ob 18., 19.15 **Lilian Harvey**
in 21.15

Noč v Monte Carlu

Kot dodatek: Klepura poje svoje najlepše pesmi!
Dejanje se godi v najlepših krajih francoske
rivijere! Film v nemškem jeziku!

očarljiva in lepa v svoji
najnovejši vlogi naivnega
in neizkušenega dekleta!
Njen partner je Tullio
CARMINATTI
znan iz lepega filma:
„NOČ LJUBEZNI“
z znamenito Grace Moore
KINO UNION, Tel. 22-21

Prireditve v protituberkuloznem tednu

Za Ljubljano bosta posebno privlačna otroški sejem in
modna revija otrok

Ljubljana, 13. maja. Namen protituberkuloznega tedna je znan: na eni strani hočemo v tem tednu s posebnim povdankom obrazložiti nevarnost jetike kot ljudske bolezni in njeno socialno in narodno-gospodarsko škodljivost za slovensko ljudstvo, na drugi strani pa hočemo dobiti tudi potrebna materialna sredstva za uspešno borbo proti jetiki. Naše delo se ne sme izgubljati v praznem in solzavem besedičenju. Protituberkulozna zveza bo deloma sama, deloma pa svojih pokrajinskih protituberkuloznih ligah organizirala razne prireditve, ki naj občinstvu nudijo duševni užitek, našemu gibanju pa prinesejo tudi nekaj materialne koristi. V Ljubljani bo posebna privlačnost tzv. »otroški sejame«. To bo mal posnetek vrvenja in prizorov na »sejmu«, kakor jih nudi otroško pojmovanje in gledanje na realne strani tega sveta. Otroci, v narodnih nošah, se hočejo na svojem »sejmu« po svoje uveljaviti pri prodaji jetiv in plačje, pri razstavi lastnih izdelkov. Otroci hočejo delati tako, kakor delajo »veliki«. Otroški sejem gotovo ni gospodarska prireditev, pač pa nežen in mil nastop otrok, ki hočejo prispevati za svoje boljše maloprijatelje po temnih, nezdravih stanovanjih. Otvoritev »sejma« bo v nedeljo, 17. t. m. ob 9. uri na vrtni verandi restavracije »Zvezda«. Z otvoritvijo »sejma« bo združena tudi svečana otvoritev protituberkuloznega tedna. »Sejme« bo odprt samo ta dan do 17. ure. Zato naj z obiskom ne odlašajo nihče, kdor hoče pogledati v zdravo in nepokvarjeno otroško dušo. Ne bo mu žal.

Se bolj srčkana in prikupna pa bo prireditev »Večer otroka« v dvorani Delavske zbornice v soboto 16. t. m. ob 18.30 uri. Na tem večeru nastopijo samo otroci: Gospa Delakova z malimi učenkami svoje plesne šole, nato se bo p. arazvila »Modna revija otrok«. Ples malih nežnih bitij, ki simbolizira zdravje njih duš in teles, bo vsakega gledalca zazibal v sanje pozabljenosti na dnevne skrbi. Pogled na skupine nedolžnih otrok bo znova in znova razveljal in poglubil ljubezen do otroka, posebno do onega, ki v bedi živi. Z modno revijo hočejo otro-

ci pokazati mamiciam, kako je treba otroka oblačiti, da je oblečka poceni in lepa. V modni reviji hočejo otroci posnemati manekene, kakor so jih videli na obrtniških modnih revijah. Otroci hoče vse posnemati. Dolgčas na tem večeru gotovo ne bo, žal tudi ne nikomur, ki bo ta večer obiskal. Vstopnice se dbe v trafiki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti in v trafiki na Dunajski cesti (Matjanova hiša).

Priprave

Priprave za letošnji protituberkulozni teden, (ki bo v času od 17. do 24. maja t. l.) je izvršila protituberkulozna zveza v Ljubljani s tem, da je dala vsem svojim edincem, t. j. krajevnim protituberkuloznim ligam ter protituberkuloznim odsekom pri odborih društva Rdečega križa izčrpana navodila. Razen tega je naprosila vse občinske uprave v dravski banovini, da razobesijo nevidnih mestih troje vrst plakatov, prosila je pa tudi upraviteljstva vseh osnovnih ter ravnateljstva srednjih šol, da sodelujejo učiteljski in profesorski zbori pri tej človekoljubni akciji.

Kakor nam poročajo, je odjiv vseh naprošenih faktorjev pritrđen, s čimur dokumentirajo, da uvidevajo važnost našega protituberkuloznega pokreta. Sirom dravske banovine bodo v protituberkuloznem tednu razne prireditve, protituberkulozna zveza v Ljubljani bo pa priredila v soboto, 16. t. m. »Večer otroka« v Delavski zbornici, v nedeljo 17. t. m. ob 9. uri pa bo otvoritev »Otroškega sejma« po g. banu dr. Nalačenu, ki je prevzel pokroviteljstvo nad vsemi prireditvami, odnošno po njegovem namestniku.

V protituberkuloznem tednu so predvidene tudi razna predavanja v ljubljanski radiooddajni postaji in sicer: v soboto, 16. t. m. ob 18.40 do 19. ure g. dr. Joža Bohinjec, v ponedeljek 18. t. m. ob 18. do 18.20 ure g. dr. France Debevec in v četrtek 21. t. m. ob 17. do 17.15 ure g. primarij dr. Robert Neubauer z Golnika.

Ljubezen, politika in policija

Tirolski deželni glavar je s policijo nastopil proti svoji
zaljubljeni hčerki

Insbruck, 12. maja. Nedeljski izgrede med heimwehrovc in klerikalno gardo na Dunaju so v dokaj jasni luči spravili na dan nasprotja med obema režimskima taboroma. Dosedanje »nezumljivo« zavezništvo med Heimwehrom in klerikalci se vedno bolj krha. V obeh taborih so začeli iznašati razne afe-re in drug drugemu očitajo sedaj najrazličnejše zlorabe, umazanije, koristolovstvo in slično.

Mnogo komentarjev v vsej javnosti je zbudila te dni zlasti afera tirolskega deželnega glavarja dr. Stopfererja, o katerem vedo zlasti heimwehrovski krogi veliko povedati. Očitajo mu, da v najrazličnejše svrhe zlorablja svojo oblast ter da ne zna več ločiti, kaj spada v javno in kaj v zasebno službo. Tako pripovedujejo, da je te dni s policijo nastopil celo proti fantu svoje lastne hčerke.

Tirolski deželni glavar je oče precej številne družine. Njegova 17letna hčerka, učenka osmega razreda gimnazije, mu že delj časa dela hude skrbi. Mlada Suzana velja za mestno lepoticco in ji seveda tudi ne manjka oboževalcev. V vsem mestu jo poznajo kot »lepo Suzano«. Dekle je za svojo starost izredno zrelo.

Na inomoški univerzi pa študira mlad jurist Mihej Baucher. Fant je sin poštenih, a siromašnih staršev. Čeravno je tudi na inomoški univerzi politika glavni predmet in si zlasti režim prizadeva, da dobi studente na svojo stran, se Baucher ni mnogo pečal s politikom, ker ga pač silijo razmere, da čim prej pride do kruha. Zato pridno študira in velja za najboljši marljivega, pa tudi izredno nadarjenega studenta.

Sreča ali nesreča pa je hotela, da sta se seznanila lepa Suzi in mladi študent. Kaj je pač bolj naravno, kakor da se je med njima vnela vroča ljubezen. Vsak dan sta se sestajala in delala skupne spreho-de pod goro Isel, kjer so lepi zeleni gajji in prijetne klopice.

Ta ljubezen seveda odličnim katoliškim damam v Inomosti ni ostala prikrita. Kaj kmalu se je začelo med njimi o tem šušljati. Marsikateri teh odličnih mamice je morda že skrivaj delala načrte in ženila pri lepi Suzi, ki bo imela tudi prav čedno doto, svojega sina. Toda študentu Baucherju ni bilo kaj očitati. O pač! Bil je protestant, kar pa je dandanev v Avstriji že velik greh. Protestantskem diši po hitlerizmu. Zato so staršne mamice na strašansko sramoto, ki preti hčerki in vsej rodbini deželnega glavarja, opozorile njeno mater in preko nje tudi strogega očeta.

Lepa Suzi jih je morala doma mnogo preslišati. Toda ljubezen marsikaj prenese in tako se tudi Suzika ni udala. Fant je moj, pa amen! je izjavila. Doma je bil med gospodom glavarjem in njegovo gospo soprogo tajen posvet. Govorilo se je o samostanu in drugih takih sredstvih za lečenje nesrečne ali nedovoljene ljubezni. Samostanov tudi v Avstriji ne manjka. Toda gosp. oče so bili drugačnega mnenja. Mi imamo oblast in si znamo tudi drugače pomagati!

Polijski direktor Kürschner je nasled-nega dne dobil strogo zaupen nalog: detektiv, ki bi sicer morali loviti roparje, tatove, goljufe in politične nasprotnike, naj zasledujejo na vsakem koraku hčerko gospoda deželnega glavarja in njenega fanta. Ukaz je ukaz in detektiv so se par dni sprehajali med zaljubljenimi parčki pod slovit goro Isel. Seveda so tam videli vse, kar se je dogajalo med Suziko in Mihlom. Vsak večer je sodeloval obširen in podroben raport, ki je bil predmet točnega proučevanja pozno v noč v spalnici gospoda deželnega glavarja. Naslednjega dne so Suziko vzeli v lebet in ji predložili pregrešno njenega početja ter ji grozili z najhujšimi represalijami. Pomagalo ni nič. Zaljubljenca sta se še nadalje shajala in sestajala.

Tedaj so pa gospod deželni glavar napeli druge strune. Če ne gre pri dekletu, bo šlo pri fantu! Nekega jutra kmalu po zori so potrkali na vrata studentovske o-bice trije detektivji. Napovedali so Mihlu in njegovemu sestanovcu aretacijo, pre-taknili vse stanovanje in odnesli vse, kar je bilo pisanege in tiskanega. Na policijo so dva dni pregledovali »corpora delicta«. Našli so poleg učnih knjig, skriptov in druge studentovske robe samo še kopico zaljubljenih pisem, ki jih je pisala lepa Suzika, Mihel Baucher pa je moral med tem odgovarjati na učena politična vprašanja. Ali ni morda v zvezi s hitlerjenci, morda je celo komunist! Na vsak način so mu hoteli napraviti politični delikt, da bi ga lahko ali vtačili v preiskovalni zapor, ki bi trajal vsaj par mesecev, ali pa ga kot nadležnega tujca izgnali iz Inomosta, da bi tako obvarovali pohujšanja in sramoto častito rodbino dr. Stopfererja in zakonsko zvezo katoliškega prvaka s hitlerističnim protestantom.

Ko niso mogli najti ničesar takega, so fantu le zagrozili, da ga bodo takoj »per šube« poslali domov, če se predreže se enkrat sestati se s Suziko. Po dvodnevem zasilovanju in arestantovski hrani so ga naposled izpustili. Ves Inomost in vsa

Tel. 2124 **Elitni kino Matica** Tel. 2124

TRIUMFALEN USPEH TUDI V LJUBLJANI! — NAJLEPSI FILMSLAVNEGA UMETNIKA! EMIL JANNINGS

TRAUMULUS

Film Vam bo ostal v večnem spominu! — Hitite, da ne zamudite!
SAMO SE DANES ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

JUTRI: SENZACIJA NAD SENZACIJO! Veleopereta iz
solčne Kalifornije, zemlje ljubezni, pesmi in pustolovščin:

PESEM GAUČA

V glavni vlogi: Gladys Swarthout, prvi mezosopran Metropolitan opere v New-Yorku,
znan iz filma »DAJ MI TO NOČ« in John Boles, znan iz filma »RIO RITA«.

ostala avstrijska javnost pa sedaj z na-petostjo pričakuje, kako se bo ta afera razvijala dalje.

Materinski dan v Trbovljah

Trbovlje, 11. maja. Tukajšnje Kolo jugoslovenskih sester je v nedeljo organiziralo materinski dan. Glavna prireditev je bila v domu Kola, kjer so naše marljive Kolašice obdarovale 100 najrevnejših ženic in mamice z živežem. Predsednica Kola ga. upraviteljica Lapornikova je imela lep nagovor, v katerem je obrazložila namen materinskega dne, ki ga ženska društva organizirajo vsako leto širom države. Materinski dan pa ima v rudarskih revirjih še svoj poseben pomen. Delavska žena je danes, ko se zaradi krize čedalje bolj čuti pomanjkanje v delavskih družinah, prava trpinka, saj čestokrat ne ve, kako bi obrnila pišle dinarje, da bi v gospodinjstvu bolj zalegli. Zato so se trboveljske Kolašice usmerile s svojim delom tudi na socialno poprišče, kjer so našle hvaležno polje za svoje udejstvovanje. Koliko lažnih so že nastile, koliko revnih in obupanih podprle, vedo le same, saj je njihovo delo skoraj neopazno, pa vendar tako uspešno. Koliko mladih delavskih deklet so z razni-mi tečajji že usposobile za pridne in varčne gospodinje in koliko izobrazbe so že nudile z raznimi poučnimi predavanji, zdravstvene, gospodarske in kulturne vsebine so že dale našim delavskim ženam in dekletam, saj so bila taka predavanja vedno dobro obiskana. Baš ta mesec je Kolo organiziralo 5 kuharskih tečajev, ki jih obiskujejo čla-nice.

Izredno zanimanje med ženstvom pa vla-da tudi za tečaje o pranju perila, kjer pre-jemajo žene in dekleta strokovne praktične nasvete, kako se naj pere perilo brez škode za blago. Strokovna zastopnica Kola pa pri-haja tudi v delavske nasvete. Razumljivo, da so rudarske žene Kolu hvaležne, ker je pač največ odvisno od pravičnega pranja, da se perilo predčasno ne pokvari ali pa prehitro ne raztrga. — Pralni tečajji so v domu Kola vsak dan predvideno d. konca maja s čemer bo ženam omogočeno, da se bodo temeljito seznanile s pravilnim pra-njem perila. — Prav posebno ga so Kolu hvaležne naše mamice, ki so se ginjene za-hvaljevale za prejeto živila saj so pa naše Kolašice poiskale in zbrale res najrevnejše, ki so brez izjeme vse navezane in na bla-gosrčnost dobrotnikov. —

Iz Celja

—c Divjaški napad brez poviča. Pred tri-dlanskim senatom okrožnega sodišča v Cel-ju so se zagovarjali večeraj 24-letni Franc Zaberl, 26-letni Jože Volovšek in 22-letni Rudolf Volovšek, sinovi posestnikov z Brez-ja pri Sv. Stefanu pri Smarju. Dne 29. janu-ara zvečer je Franc Zaberl pri kozolcu posestnika Jožeta Plevkana na Brezju v vi-njenosti brez poviča napadel Franca Čretni-ka ter mu s udarci z ročico prizadel več lahkih poškodb na levi roki, poleg tega pa mu odrobil podlehtnico v komolecu, za-ridi česar je ostala leva roka trda. Priskočil je še Rudolf Volovšek in z nožem lahko poškodoval Franca Sivko. Navzoč je bil tudi Jože Volovšek, ki pa ni sodeloval pri na-padu. Franc Zaberl je bil obsojen na 1 leto strogega zavora ter v plačilo 600 Din pov-prečnine, 2500 Din Čretniku za bolečine, 2000 Din za izgubo na zaslužku in 510 Din bolnici za oskrbo Čretnika. Rudolf Volov-šek je bil obsojen na 1 mesec strogega za-pora ter v plačilo 200 Din povprečnine, 140 Din Sivki za zdravljenje in 200 Din za lo-čelino. Jože Volovšek pa je bil opravičen.

—c Eno uro je popravil drugo ukradel. Dne 17. februarja je prišel 22-letni delavec Bo-žo Piljič iz Mirloviča pri Drnišu v primorski banovini k posestniku Jožetu Kranjcu v Mlačah pri Ločah. Dejal je, da zna poprav-ljati ure in mu je zares popravil eno. Po-sestnik mu je dal prenočišče v hiši. Ponoči je Piljič odprl neko omaro. Ukradel iz nje srebrno uro in verižico v vrednosti 1000 Din in izginil. Okrožno sodišče v Celju ga je večeraj obsodilo zaradi te tatvine na 4 mesece strogega zavora in izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

—c Umrl je v ponedeljek v Čretu 53 pri Celju 49-letni vrtar Maks Zupanec. Istega dne je umrl v celjski bolnici 81-letni posest-nik Franc Vašl iz Topoveli pri Braslovčah. —c Žrtve nesreč. V nedeljo je padel 27-let-ni rudar Leopold Udruž z Belovega pri Laš-tem doma po stopnicah in si zlomil desno roko. Istega dne se je 30-letni progovni de-lavec Anton Sušin iz Račice pri Zidanem mostu pri padcu s kolesa močno poškodoval po glavi in levem ramenu. V Vrhnem pri Št. Juriju ob juž. žel. je neki konj brenil 30-letnega hlapca Jožeta Oseta in mu zlo-mil desno nogo. V Drešnji vasi pri Petrov-čah je v ponedeljek 10-letni Franc Kos pri-igran s koso zadel 8-letnega sina tovar-niškega delavca Franca Mirnika in ga hu-do poškodoval po desni nogi. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Kolesarska dirka. Klub slovenskih ko-lesarjev v Celju bo priredil v nedeljo 17. t. m. klubsko dirko na progi Celje-Slovenj-

gradeč-Celje (150 km). Start bo ob 14. na Krekovi cesti pred Glazijo v Celju, cilj istotam okrog 17.15. Prijave sprejema do sobote 16. t. m. g. A. Bremec, Celje Miklo-šičeva ulica 2.

Iz Trbovelj

— Gasilski praznik. V nedeljo so prosla-vili naši gasilci praznik svojega zaščitnika sv. Florjana. Vse štiri čete so ob 9. uri od-korakale z zastavami v novih paradihni uni-formah k službi božji, ki se je vršila ob 10. uri v tukajšnji farni cerkvi. Po maši so se zastopstva vseh čet podala na tukajšnje pokopališče, kjer so se poklonili spominu svojih rajnih članov. Po tej pietetni svečano-sti so se čete podale zopet v svoje domove, kjer so voditelji čet zbranemu članstvu po-jasnevali pomen gasilskega praznika za vse jugoslovensko gasilstvo. — Prihodajo nedeljo pa bo običajni letni izlet gasilstva k Sv. Katarini, ki je ena najprijetnejših izletnih točk Trboveljčanov in Hrasni-čanov. Dopoldne ob 10. uri se udeležijo vse gasilske čete službe božje v cerkvi sv. Ka-tarine, nato pa tovariško veselje in lepi pla-ninski naravi.

— Novih ta s točo. V ponedeljek popoldne so se začeli zbirati na znanu temnosivi ob-laki, ki niso obetali nič dobrega. Z veliko naglico jih je gnal vihar proti vzhodu in že pol ure nato se je vili na nad Trboveljsko dolino strašna ploha s točo, kakršne že dolgo ne pomnimo. Ploha z viharjem je tra-jala sicer le pičle četrte ure, vendar je pa napravila na sadju, zlasti pa v vrtovih veliko škode. Močno so razorana tudi pola, s katerih je voda ponekod odnesla vse pesek in gramoz na travnike.

— Občina razglasa. V nedeljo, dne 17. maja poseti Trbovelje gospod ban dr. Na-tlačen. Sprejem se bo vršil ob pol 11. uri dopoldne na trgu v Trbovljah. Vabimo vsa društva, korporacije in prebivalstvo, da se sprejema udeležijo. Društva in korporacije, katere ga žele pozdraviti in katere nama-rujajo poslati deputacije, naj se javijo do 15. t. m. v občinskem uradu.

— Prijava duševno bolnih. Tukajšnji ob-činski zdravnik poziva po nalogu sreskega načelstva v Laškem vse starše ali varuhe, ki imajo v oskrbi katerega duševno bolnega ali duševno zaostalega družinskega člana, da se zglaste do 15. t. m. pri njem. Zgla-se se lahko vsak dan dopoldne.

Iz Maribora

— Ljubljanska opera v Mariboru. Ves Maribor je z velikim zadovoljstvom spre-jel vest, da bo gostovala ljubljanska ope-ra v Mariboru. Kakor doznavamo, bo to gostovanje 20. in 21. t. m. Uprizorili bo-do priljubljeno Rossinijevu opero »Sevilski brivci«. Mariborska gledališka publika je upravičeno tukajšnjega gledališča hvalež-na, da ji je pripravil tako velik gledališki dogodek. Nedvomno bo ljubljanska opera tudi tokrat dosegla velik uspeh, saj je pred petimi leti gostovanje sijajno uspe-lo. Prepričani smo, da bo mariborsko Na-rodno gledališče mnogo premajhno ob pri-likli tako zaželjenega gostovanja ljublj-an-ske opere.

— Vojaški obvezniki! Vsi v Mariboru bivajoči vojni obvezniki vseh verzopovedi, ki še iz kateregakoli vzroka niso bili vo-jasko zaprišeni, se pozivajo, da se ne-mudoma prijavijo mestnemu vojaškemu oddelku na Stomškovem trgu št. 11, soba 3 zaradi vpisa v zadevne sezname. Zapri-sega vseh teh vojnih obveznikov se bo vršila v petek 15. maja v komandi 45. pešpolka. Prizadeti, ki se temu pozivu ne bodo odzvali, bodo najstrožje kaznovani.

— Tujskoprometna pridobitev Maribora je vsekakor na novo preurejen hotel »Ma-riborski dvor«, ki ga je prevzel odlični gospodarstvenik in gostinski podjetnik g. Adam Črešnar. Poudariti je treba njegovo iniciativnost prirejanja izletov z avtomobilom v mariborsko okolico. Krog nje-ovih gostov se bo še povečal, zlasti pa bodo posejali njegove družabne prostore naši čitatelji, saj dobe tam na razpolago kar tri »Slovenske Narodce«.

— Leo Slezak v Mariboru. V ponedel-jek se je mudil v našem mestu slavnj filmski zvezdnik Leo Slezak, ki je na po-tu v Dalmacijo. Komorni pevec se je na-stanil v hotelu »Merant«, kjer so ga iztak-nili mariborski novinarji in pa njegove oboževalke. Slezak je bil tako ljubezniv, da je mariborskim damam dajal avtogra-me in jim obljubil, da jim bo iz solčne Dalmacije pisal. Slezak je zvečer z avto-mobilom nadaljeval svoje potovanje. Nje-gov prihod v Maribor je bila prava sen-zacija, zlasti za naš nežni spol.

— Obsodba ubijalca. Mali kazenski se-nat je večeraj obsodil 25letnega delavca Alojza Zinka iz Ormoža, ker je 29. marca v prepriju z nožem razparal trebuh mla-demu Marku Špevanu, na tri leta in 15 dni strogega zavora. Usodnega večera sta se obsojenec in pokojni mladenič na cesti sprijla iz starega sovraštva in je že zabi-lska nož. Špevan pa je obležal z razpa-ranim trebuhom. Nesrečnež je kmalu nato izkvravlel.

— Oderuh pred sodiščem. Na zatožno klop okrožnega sodišča v Mariboru je dr-žavno tožec postavil 65letnega švicarja

Friderika Mandeljca in ga obtožil, da je pri podeljevanju posojil izkoriščal težko imovinsko stanje svojih klientov in jim zaračunal 200% obresti. Obsojen je bil na 14 dni strogega zavora in na 1200 Din denarne kazni.

— Težka avtomobilska nesreča. Na cesti v Hočah je neki celjski avtoizvo-šček po nesreči povozil 10letnega posestni-kovega sina Stanka Ilesiča iz Bahove, ki je pred avtomobilom tekel preko ceste. Deček je obležal z razbito glavo in zlom-jenimi udi. Sofer je poškodovanca takoj prepejal v mariborsko bolnico, kjer so mu zdravniki nudili prvo pomoč. Dečkovo stanje je zelo resno.

— Obesil se je večeraj jutraj 43letni prevoznik kruha pri Scherbaumu Matija Zupanc. Ljudje so ga našli v shrambi za orodje že mrtvega in je bilo reševalno de-lo brezuspešno. Nesrečnež je pustil dve pisli, eno za ženo, drugo pa za svojega gospodarja in je prosil, da skrbe za njo, govega sina. Kaj je moža gnalo v tako strašno smrt, ni znano.

— Čigavo je blago? Neki delavec je na obrežju Drave v Kamnici našel zavitek, v katerem je bilo 14 metrov ženskega bja-ga. Policija sumi, da izvira blago iz ka-ke tatvine.

— Tako ga je, da se je nož odlomil. V mariborsko bolnico so pripeljali težko ranjenega posestnika Alojza Vodošča iz Kleč pri Poljčanah, ki ga je napadalec z nožem s tako silo udaril po desnem sen-cu, da se je rezilo odlomilo.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 13. maja. Katoličani: Ser-vacij, Jasna.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Traumulul.
Kino Ideal: Viktorija.
Kino Sloga: Črne rože.
Kino Union: Noč v Monte Carlu.
Kino Šiška: Njen največji uspeh.

DEZURNE LEKARNE

Danes: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Mo-ste — Zajoška cesta.

Trije prijatelji tujega blaga

Ljubljana, 13. maja.

Brata Martin in Anton Tomažič, oba ne-zakonska sinova, doma iz ptujkega srezu, sta se mudila v Ljubljani, kjer sta bila za-poslana kot priložnostna delavca. Kadar ni-sta imela dela, sta se rada potepala po de-želji, kjer sta vedno našla priliko za vlome in tatvine, vendar ju niso nikoli zasačili. Večkrat sta se tudi pridružila družbam bo-sanskih delavcev, stanujočih v barakah na periferiji in jim pomagala pri nepoštenih poslih. Navadno sta se pa z njimi hitro sprla in jela spet delati na lastno pest. Ta-ko se je zgodilo, da sta se od časa do časa vendarle znašla za zamrežnimi okni, kar ju pa ni spametovalo. Nedavno sta se, za-sledovani po varnostnih oblastih umaknili nekam na Štajensko, kjer sta se skrivale več tednov slednjic pa sta poiskala še nekega Ivana Bratka in ga zvalila v svojo družbo.

Tedaj pa se pričelo zopet veselo življe-nje. Sledili so pohodi križem po deželi. Vrstil se je vlom za vlomom, zdaj v zidani-ko, zdaj v to ali ono hišo ali shrambo. Tri-peresna deteljica je odnašala vse, kar ji je prišlo pod roko: denar, obleko, posteljni-no, razne dragocenosti, orožje itd. V shram-bah, kamor so vlamljali z isto vneto, kakor v stanovanja, so navadno prirejali prave gostije. Imeli so navado popiti po več lit-rov vina, pri čemer pa so se seveda preje dobro podložili z mesom in kruhom. Na-kradeno hrano so odnašali tudi v svoja skrivališča, ki so si jih uredili v raznih kra-jih na deželi. Baš zato, ker imajo vlomilci preveč varnih skrivališč jih orožniki ne morejo zlepa izslediti. Morda se zatekajo tudi v sosedno Avstrijo.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški — Telefon 33-87

MARTHA EGGERTH
poje v prekrasnem filmu

„NJEN NAJVEČJI USPEH“

LEO SLEZAK in THEO LINGEN
skrbita za smeh in zabavo.

V dopolnilo Foxov zvočni tednik.

Predstave v sredo in četrtek ob 8. uri
V petek ob 8. uri predavanje in film

„Kaj žene ljubijo“

Vstopnina Din 3.—

PRIDE:

Pisani pajčolan
GRETA GARBO.

Prvovrstna in brezhibno izdelana oblačila si nabavite lahko v največji izbiri po rekordno nizkih cenah kot sledi:

Traincoat impregniran Din 385.—
Boljša vrsta, stalna barva € 580.—
Obleka iz blaga samo . . . € 235.—
Sportna obleka samo . . . € 345.—
Obleke za birmance od D. 105.— naprej

Izredno lepa izbira modnih blaz od
Din 75.— naprej . . . Din 42.—
Sportni klobuki . . . French 29.—
Srajce Oxford 15.—, Puplin 48.— Din

Boljša, kamgarn obleka Din 580.—
Vetni sukni (Windjacks) € 125.—
Sportne pumparce, 48.— Din € 95.—
Prima sportni sukni € 89.—
Lepe sportne čepice . . . € 14.—

VSakovrstno blago za razna
OBLAČILA VEDNO V ZALOGI, KI
JIH IZDELUJEMO NAJPREČIZNE-
JE PO ZADNJI MODI

ANTON IN
VLADIMIR
PRESKER

Ljubljana
Sv. Petra cesta
telefon 38-83

O dvojnem roparskem umoru pri Sv. Roku

Kako sta bila umorjena Ignacij Repovž in njegova hči Marija

Novo mesto, 12. maja. Zdaj, ko so glavni zločinci bestialnega dvojnega umora, izvršenega lani 30. novembra nad Ignacijem Repovžem in njegovo 43-letno hčer Marijo, polovljeni in spravljani za teške zapahne zaporov novomeškega okrožnega sodišča, si je ljudstvo na mah oddahnilo. Saj je ta dvojni umor pripravil ljudem nemalo skrbi, varnostnim in preiskovalnim organom pa mnogo truda in dela, da je prišlo končno do razjasnitve. V zvezi s tem umorom so krožile med ljudstvom najrazličnejše govorice, ki so druga drugo pobijale. Varnostni organi so imeli polne roke dela. Izvršenim je bilo več aretacij, ki pa so se izkazale za neutemeljene. Alarmiran je bil ves policijski aparat v državi, da izsledijo drugega zločinca v osebi Kazimirja Zahorika, katerega je že več mesecev preje izdal njegov mlajši zločinski tovariš Franc Venecija, rojen v Ljubljani in tja pristojen, aretiran meseca februarja v bolnici usmiljenih bratov, kjer je ležal kot bolnik, oz. poškodovanec.

Zločinska troperesna detelja, 22-letni Zahorik Kazimir, 20-letni Venecija Franc in 25-letni Drobne Franc, doma iz Planine pri Sevnici, pristojen v Šmarje pri Jelsah, je prispela v Novo mesto lani, v začetku julija. Kot brezposelni so stikali po okolici, jest pa so hodili v bolnico usmiljenih bratov. Tja je hodil na brezplačno hrano tudi neki domačin, in njega so spraševali, kateri ljudje v okolici imajo spravljen doma denar. Pogovor je nanesel med drugim tudi na Repovža, za katerega je bilo rečeno, da imata s hčerko pri hiši okrog 100.000 Din gotovine. Denar pa da pošilja Repovžu starejša hčerka iz Amerike. Zločinci so takoj po tej informaciji zasnovali rop v Repovžovi hiši. Najbolj vnet za to je bil Drobne. Vsi trije so odšli neke julijske noči k Repovževi hiši, bili pa so presenečeni, ko so opazili, da hodi okrog hiše neki mož. Bil je 50 letni delavec Osterman Anton, stalen hišni gost pri Repovževih, kjer je imel svoje ležišče na podu. Zločinci so bili presenečeni in so svoj naplek opustili oziroma odgodili.

Do ugodnega 30. novembra so se vsi trije potepali po Stajerskem, od koder sta ponovno dospela v Novo mesto Zahorik in Venecija. K Repovževi hiši sta prišla 30. novembra okrog 5. ure, ko se je mračilo. Prvi je stopil k hišnim vratom elegantni Zahorik, ki je potrkal na vrata in vstopil v vežo. Za njim pa je stopil Venecija, ki je nosil za hrbtom skrit velik robač, v katerem je bil zavit težak kamen, ki sta ga pred svojim prihodom k Repovževim po-

brala na železniškem tistru, dober streljal pod hišo. Zahorik je pri vstopu držal v ustih cigareto in s prisiljeno vladnostjo prosil Repovžovo hčerko Marijo, naj mu prižge cigareto. Nič hudega sluteč mu je Marija takoj prižgala cigareto. Stari Repovž pa je mirno motril ob hčerkin strani oba tučca. Ko si je Zahorik prižgal cigareto, se je namenoma sklonil k roki hčerke Marije prav nizko. Za njim stojči Venecija pa je v tem trenutku udaril starega Repovža po glavi s težkim kamnom tako močno, da se je starček takoj zgrudil.

Ko je Venecija opravil svoj gnusni posel, je Zahorik, ki je bil tedaj še sklonjen nad Marijino roko, zgrabil hčer Marijo okrog prsi in jo na vso moč tresel ob kamenito vežna tla, da se je takoj onesvestila. Onesveščeni žrtvi sta roparja zavlekla v stransko spalnico, kjer sta očeta in hčer povezala z debelo žico, ki sta jo v ta namen prinesla s seboj s Stajerskega. Pri vezanju se je zdrnil iz nezvesti stari Repovž, ki ga je pa Zahorik brž na vso moč udaril in ta udarec je bil za starčka usoden. Počila mu

Jabolko, ki je padlo daleč od drevesa

Zagorje, 12. maja. V sooo . . . je po Zagorju bliskovito razširila vest, da je bil aretiran radi strahotnih zločinov komaj 22 let stari Kazimir Zahorik (ne Zahornik ali Zahorek) iz Toplice pri Zagorju. Sprva nihče tega ni mogel verjeti, naslednji dan so pa časopisi prinesli žalostno potrdilo in hkrati s tem je vsa dolina začustvovala s težko preizkušeno rodno vpolokovnega rudniškega paznika g. Zahorika, ki ji ni dobrega slovesa še nikoli omadeževala niti najmanjša pega. V rodni hiši, kjer se je premočkrat glasila pesem ob sprevljanju četer, je sinček edinec poleg svojih dveh sester užival gotovo najboljšo vzgojo, saj je bil točko izkušani oče v dobrem gmotnem položaju. Mati mu je izkazovala vso potrebno skrb in ljubezen, ki je, kar je povsem razumljivo, morda bila kdaj prevelika, prenežna in po materinski mehk, da je kdaj morda le spregledala kako napaka svojega edineca. V ostalem pa ga je strogo in trdo vzgajal njegov oče, stasit mož in lahko se reče, da v tem pogledu tudi drugje v sličnih položajih ne more biti boljše vzgoje in da sta na Kazimirjevo nadaljnje življenje najmočnejše vplivalo slaba tovarišija in prikljuki, kateri se ni mogel ustavljati, ker ni imel v sebi dovolj razsodnosti, ko je zašel na stanoptato. Gotovo mu je bila uprav njegova lepa zunanost tako po obrazu kakor po statusu v največjo nesrečo, saj povdarjajo poročila, da je moral svoje lepo mesto kjer je zaslužil po osem dinarjev od ure, zapustiti uprav radi konflikta z delovodjevo lahkotno ženo, ki ga je zapeljevala. Potem pa je padel vedno globlje, odpirali so se pred njim novi prepadi, pozabljeno je bilo vse, kar mu je kot popotnik dala na pot v življenje skrbna mati, kar mu je s poslednjim stiskom roke naročil oče. Jabolko se je utrgalo z rodnega drevesa in se skotalilo daleč, daleč dol v brezno zločinov. . . .

Drugi del njegovega mladostnega filma se je odvijal v šoli na Toplicah. Njegovi učitelji, zaprepaščeni nad nezavisnim, bi dolgi o njem povedati v glavnem samo dobro. Ceden, dobro raščen, nekam preživet fan tazi, je zelo zgovoren, včas pa nenadno razjarjen, da je pordel in stiskal ustne.

Več ali manj vsakdanji pojavi, nad katerimi se ni bilo treba preveč zamisliti. Vedno je bil uslužen, govoril pa je nekam hlastno in s širokimi kretnjami, kar je dalo sklepiti na zgodaj razvit čut samozavesti. Nadpovprečno dober učenec, ki ni nikoli zakrivil večjega delikta. Kratkot: značaj, ki bi se bil v dobri okolici brez vsega razvil v umnega člana človeške družbe, kateri bi lahko samo koristil. Tako v šoli.

Tretji del njegovega detinstva pa je bil več ali manj prikrit tako rodnim staršem kakor šoli. Danes po storjenih dejanjih vedno povedati njegovi sošolci in tovarišji pri igrah, da je bil zelo nagel jeze, da so ga najbolj, in tu je kazal neobičajno interesiranost, mikale borbene igre, kjer je kazal znake prenatrženosti in nekega sadizma. Najraje je uklepal, kaznoval, dražil, vse to intenzivneje kot je običaj pri teh letih. Neke je iznenada zaklical tovarišu, ki ga je spremljal na izprehodu po gozdu: »Roke gor!« Ko se je le-a iznenaden ozrl, je videl, da meri nanj s flobertovko, v naslednjem hipu pa je že počilo in krogla je šla onemu nad glavo. Mimo iger ga je živo zanimala knjiga in sicer slabe vrste. Knjige kot »Beraceve skrivnosti« ali »Strah na sokoškem gradu« in kar je podobnega šunda, je ponovno prečital in si zapomnil vse podrobnosti. Videlo se je, da ga fabula kot taka ne zanima, iskal je kot se danes lahko reče, strokovnih nasvetov in navodil, a se tega traktat ni niti zavedal. V njem je torej prevladovalo nagnjenje k neobičajnemu, k temnemu, k zlu, to nagnjenje pa je nesrečno izpolnjevalo nepremišljenost, ki mu je na poznejšem potu postala usodna.

Tako je v njem doračalo nagnjenje do slabega, ki je bilo v otročiji hiši sicer uravnoteženo s vzgojanjem, ki pa je moralo nujno prevladati v poznejšem življenju ob samo nekoliko močnejši nasprotni tendenci z dobrom, kolikor se je to moglo usidriti v njem. O tem si lahko vsak sam napravi zaključek.

O njegovem poznejšem življenju v Ljubljani, kjer se je izučil za strojnega livarja, bo preiskava gotovo ugotovila podoben razvoj, ki pa je naravno zavzel zrelejši obliko. Kazimir se je z uka vozil domov v Zagorje in tudi to ni vplivalo ugodno, ker

je gotovo našel dovolj prilike, da je slišal kaj slabega. Kazno pa je, da se je obvladal in krepko bil boj proti slabemu, dokler ni v poznejši službi, kot smo omenili zgoraj prišlo do konflikta radi ženske, ki se ji je zahotelo sočne mladosti. Tu se začne odvijati tragedija v najtemnejših barvah do končnega poloma. Ves potek pred aretacijo in ob nje mora nehoti vzbuditi pomisleke. To, kar se je zgodilo ob tej priliki, kaže ali na krvav diletantizem zločinca, najbrž pa se odraža v vsem obup nad zavezanim življenjem, ki mu je hotel napraviti konec z galantno orgijo in darovanimi stotaki, potem pa počakati pravice, katero je nase na ta način opozoril. Da je stal v njegovi duši njegov rodni dom z dobrimi starši in sestrama visoko v najlepših spominih, bi lahko pričalo to, da se skoraj dve leti ni maral pokazati domov, kot bi se bal prestopiti svet prag. Morda tudi to, da je ob aretaciji navedel napačno ime Zahornik in da je doma nekje v hribih ne pa v Toplicah, kakor da bi s to navadnostjo želel obvarovati svoje domače prebričke sramote.

Proces, ki bo sledil, bo gotovo do dna razgalil vso veliko pokvarjenost današnje družbe in obenem njeno soodgovornost nad

izvršenim. Pokazal nam bo prav nazorno, kako mogočen vpliv ima slaba družba v zvezi s profitarsko šundliteraturo in slabimi filmskimi traki na dušo mladostnika in z grozo se bomo zavedli, da smo tudi mi, to je vsa družba, postali izredno širokogrudni v cenitvi sočlovekovega gorja, njegovega življenja in dobrin. Da, z besedami, tu ne znamo štetiti, dejanja pa je težko usmeriti v smislu neštetih spomenic, dobrih navodil in sklepov. To pa nam je hvala bogu ostalo: iskreno se znamo zgražati, obsojati in obsoditi posameznika zločinca, kakor da si želimo, da bi čim prej odšlo v pozabljeno vse tisto, kar je naših slabosti in zločinstva poosebljenega v človeku pred zavezanimi očmi Pravice.

Tako ali tako, nam ne pristojajo obsodba, sodili bodo zakoni, stvarne črke, katerih se svet še boji. Zahornik zasluži kaznen nam v zgled in strah. Strahotni so zločini, katerih se je obtožil v poslednji zagati. Naj spregovori Pravica.

Težko izkušanim staršem pa bodi v tolažbo, da jih nihče ne obsodja ob tej preizkušnji, nasprotno, da vsi z njimi čutimo in da iskreno delimo njihovo žalost.

Kraljica Kokosovih otokov na počitnicah

Gospodarska kriza je posegla tudi v ta rajski kotichek na zemlji

Angležinja Clurles Roskova iz Devonshira, ki se je pred 12 leti omožila z lastnikom samotne skupine Kokosovih otokov v Indijskem oceanu Johnom Sidneyem Clurles Rossom in od takrat ni zapustila njegove otoške države, se je zdaj odločila preživeti nekaj časa v miru pri svojih starših. Svetovna javnost je vsa presenečena zvedela od nje, da tudi ta rajski kotichek na svetu ni brez skrbi, da je posegla tudi tja gospodarska kriza, čeprav je oddaljena najbližje človeški bivališče dobrih 1.100 km.

Zadnje čase imamo na teh otokih izvestne težkoče. Je pripovedovala Clurles Roskova novinarjem v Singapuru. Prebivalstvo se zelo hitro množi, cena raznih tropičnih plodov, za katere smo kupovali, kar je bilo potrebno, je pa tako padla, da se komaj še preživljamo. Vendar pa Roskova noče priznati, da je napravil njen mož taktično napako, ko je samo pospešil razmnoževanje na otokih s tem, da podari vsakemu mlademu zakonskemu paru hišico. Napaka ni v tem, da se ljudje tako razmnožujejo, dokler imajo dovolj jesti. Napaka je v razdelitvi gmotnih dobrin in tu bo treba najti izhod. Tako pravi Roskova in tako pravijo tudi vsi pametni ljudje, ki količikaj poznajo ustroj gospodarskega in družabnega življenja.

Zdaj je Roskova kot rečeno pri svojih starših na počitnicah. Njen mož se je dobro privadil samoti in vlada na 23 otokih pod angleškim protektoratom. Njegovih podložnikov je bilo v začetku 800, v desetih letih so se pa razmnožili na 1.500. Evropski diktatorji, navdušeni za razmnoževanje ljudi, bi mu lahko ta uspeh zavidali. Na Kokosovih otokih nimajo posebnih administrativnih uradov, tam vlada nekakšna demokracija, čeprav brez parlamenta. Vlada otokov sprejema enkrat v tednu vse, kdor ima kaj na srcu, pogosti jih in potrebe življenja posluša njihove prošnje in želje. Za svoje vladanje doplača okrog 5.000 funtov šterlingov letno, kar si pa lahko dovoli, ker so njegovi dohodki od plantaž še vedno zelo visoki. Njegovi otroci študirajo v Angliji, najmlajši se je odločil za materjo k staremu očetu in materi v Exter. Jeseni se pa vrne z materjo in otroci v tajnikom Young-

Smrti ga je rešil

V ponedeljek teden so izpustili v Ameriki iz ječe 44-letnega Nemca Herberta Müllerja, ameriškega državljanja, ki je presedel 17 tednov v celici na smrt obsojenih v kaznišnici v Jacksonu, Mississippi. Porota ga je pred petimi meseci soglasno obsodila na smrt, na podlagi indicij zaradi umora njegove prijateljice 22-letne Evelvne Beracksove, ki jo je morilec zadavil lani v maju. Sove Müller je imel ključ od njenega stanovanja in za kritično noč ni mogel dokazati alibija. Proti njemu je pričalo tudi to, da je imel bančno knjižnico, ki mu jo je bila Beracksova izročila en dan pred svojo tragično smrtjo. Aretirali so ga na kolodvoru, čeprav je trdil, da še ne ve za tragično smrt svoje prijateljice. Obsojen je bil na smrt, čeprav je dosledno trdil, da je nedolžen.

Guverner države Mississippi je odklonil prošnjo za pomilostitev, toda Müllerjev zagovornik Waldham kljub temu ni obupal. Müller bi moral biti usmrten že 2. marca. Njegov zagovornik je pa ta čas zvedel, da se je neki Jacky zagovoril, da ve nekaj o umoru. Izposloval je odzodetne usmrtitve za štiri tedne, ta čas je pa poiskal dinarja Jaaka Banda, ki je priznal, da je umoril Beracksovo, da so ga pa pregnali, predno jo je mogel oropati. To je pomagalo Müllerju iz celice smrti in guverner Moberly mu je prišel sam čestitat, da je tako srečno ušel električnemu stolu.

NI GA ODKLONILA

— Torej te je sosedova hči odklonila?
— Tega bi ne trdil, odklonila me naravnost ni. Dejala je samo, da bi se raje obsodila nego omožila z menoj.

TOČNOST

— Papa, koliko je ura?
— Če sedem minut bo deset.
— Ze prav, toda jaz bi rad vedel, koliko je zdaj?

— Poznal sem ga, — je dejal doktor živo. — Gotovo je bil oropan.

— Odnegli so mi 10.000 dolarjev. Peter je postal zelo radoveden. Kot tuicu so morali roparski napad podrobneje opisati.

— Zares, — je dejal doktor. — vi ničesar ne veste, toda zločin je zelo zanimiv. Stojimo pred eno najstrašnejših in največjih skrivnosti. Toda najprej vam moram pojasniti lego kraja, da hoste lažje razumeli, kar vam povem. Ulica generala Granta je dolga dobrih petsto čevljev in tako ozka, da bi jo lahko imenovali na nekaterih krajih prehod ali steza. Na obeh straneh mole kvišku visoke stene železnar ter skladišč moke in banke, kjer je bil spravljen v tresorih zlati prah iz rudnikov. To je zanemarljiva zakotna ulica.

— Zakaj pa ljudje hodijo po nji? — je vprašal Peter.

— Ker drugače ne gre. Ko so začeli graditi mesto, so zgradili najprej banko, potem pa nujno potrebne tovarne in sicer tako, da so razdelili dva nestrnena kraja mesta, ki ju je vezalo samo nekaj ulic, med katerimi je najkrajša baš Ulica generala Granta. Ta veže kolodvor, kjer stoji tudi hotel Eldorado, s palačo Gedeona Spardocka, z vašim okrajem, kjer je plinarna in tudi vaša vila.

Gustave le Rouge

Ulica groze

Roman

Tam je stanoval Goodwin. Arhitekt je stanoval v enonadstropni vili, zgrajeni iz železobetona po Edisonovem sistemu. Po tem sistemu se lahko zgradi srednje velika hiša v enem dnevu.

Peter je vstopil skozi mrežasta vrata ter hitel čez vrt, poln svežega, prijetno dišečega cvetja.

Star sluga zamorec, ga je odvedel v sprejemnico, kjer ga je čakal prijatelj. Komaj sta se pozdravila, je vstopilo skozi stranska vrata mlado dekle.

— Predstavljam vam gospodično Goodwinovo, mojeega edinega otroka, — je dejal stari z ponosnim zadovoljstvom. Kaine, gospod Marceaut, da je lepa, mala Mary?

Peter je nerodno pozdravil in od presenečenja sam ni vedel, kaj bi odgovoril. Niti sanjal se mu ni, da bi mogel imeti arhitekt hčerko in še tako lepo hčerko.

Mary je zardela kot jagoda in se nasmejala, potem je pa segla Petru v roko.

— Oprostite mojemu očetu, predstavil me je pač tako, kakor je vaju. Manjka mu vsaka uglašenost. V družbi visokih

gospodov bi bil kaj klaverna postava.

— Meni je pa to lanski sneg, jaz sem doma iz stare Anglije in sovražim vse te ameriške gizdaline zahrbtnih pogledov, ki jih nič in dan muči izkušnja, kako bi ponaredili sosedove bankovce. Ti ljudje se nikoli od srca ne nasmejejo.

Med tem pojasnjevanjem načel je Peter ogledoval miss Mary že ves očaran in navdušen za milino, ki jo je izžarevala njena postava. Dekle je imelo na sebi lepo svilenko obleko, temnorjave barve, da so prihajale lepe poteze njenega telesa. Še bolj do veljave. Od njenih skoraj rusih in s čajno rožo preprosto okrašenih las se je odražala belina njene polti. Njene pravilne poteze so izražale dobroto, iskrenost in veselost. Nene svetlo zelene oči so bile tako očarljive, da se jim ni bilo mogoče upirati.

— Želite skodelico čaja? — je vprašala Petra.

— Francozi ne pijejo radi čaja, — je dejal Goodwin s svojim širokim nasmehom. Naš prijatelj bo gotovo sledil mojemu primeru in dal prednost zelo toplemu grogu. Tu imam izboren star barbadski rum.

— Pa naj bo, — je zamrmral Peter, ki kar ni mogel odvrniti pogleda od Mary. — Tudi grog piem rad.

— In prav storite, — je pritril arhitekt. — V tej dolini je čez dan strašno

vroče, noči so pa zelo hladne. Tu je eno najbolj nevarnih podnebij, kar jih poznam.

Stari sluga je prinesel skatlico trabuk, japonske skodelice, sladkor in vročo vodo, kar se rabi za grog. Peter se je čutil v prijateljskem ozračju, polnem rodninske dobrotušnosti in spominjačom gač na večere, ki jih je preživljal nekoč s svojo materjo in sestro. Sklenil je priti še pogostje v to mirno, gostoljubno družinsko zavetje. Miss Mary je sedla h klavirju, zapela nekaj pesmi in se sama spremljala. Kar je prišel stari sluga povedat, da je zunaj doktor Mark Slang.

— Naj vstopi, — je dejal Goodwin.

Toda Petru se je zdelo, da je videl, kako sta se oči in hči pri tem imenu skrivaj spogledala in ta pogled je pričal, da novega gosta nista nič kaj vesela. Pozneje je Peter zvedel, da je bil doktor Slang octavon, kar pomeni, da se mu je pretakala po žilah osmina zamorske krvi. Njegova polt je bila temna in lasje lahno skodrani, njegove rujave oči so se lesketale kakor zamorske, ves njegov obraz je bil neprijeten, kakor obraz človeka, bolnega na jetrih. Bil je zelo visoke postave, toda suh kakor okostnjak, bila ga je sama kost in koža, usta je imel velika, čelo pa zelo nizko. Vstopil je, odložil dve klavirski privezani na vrvi, in torbico, polno različnega ka-

menja. Na sebi je imel temno zeleno obleko.

— Vidim, doktore, — je dejala Mary s prisiljeno prijaznostjo, — da ste bili na geološkem izletu v naših gorah.

— Baš se vračam. Našel sem mnogo zanimivih vrst mineralij. Ne čudil bi se posebno, če bi našel še kos platine.

Goodwin ga je prekinil, da bi doktorja in inženjerja medsebojno predstavil.

— Oprostite, — je vprašal inženjer nankrat, — ali so vam že znane podrobnosti o zločinu nocojšnje noči? Jaz sem bil tako zaposlen, da nisem imel niti časa prečitati novice.

— Ma, je bil storjen zločin? — je vprašal doktor in na obrazu so se mu začrtali sledovi neke čudne groze.

— Kako to, da tega še ne veste? — se je začudil arhitekt.

— Seveda ne vem, — je nadaljeval Slang, — Davi navse zgodaj sem odšel iz mesta in vračam se šele zdaj. Bil bi vam zelo hvaležen, če bi mi povedali, kaj se je zgodilo.

— Stori je bil enak zločin, kakor zadnjič, — se je oglašila Mary. — Tudi jaz tega ne razumem.

— Kdo je nova žrtev?

— Neki Kanadec, ki ga morate poznati, saj je pridno zahajal v bar hotela Eldorado. Anton Berthier je imel v svojem kraju več papirnic.